

paa den Frihed, som bestaar. Det er slet ikke det, man vil. Man vil kun gjøre Angreb paa et Privilegium, der bestaar for enkelte Egne. Nu har det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds søgt at gjøre gjældende, at det ikke var noget Privilegium, da det gamle Reskript af 1741 ikke gjaldt længere. Det hele gif ellers kunde i Grunden ligesaa gjerne gaa, sagde han, deri støttet af det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), i Genhold til Forordningen af 1845 og den almindelige Næringslov. Men saa forstaaer jeg ikke, hvorledes det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds og de andre ærede Medlemmer, som tale paa samme Maade, kunne tage denne Sag, som de gjøre, og opretholde dette gamle Privilegium og forsvare det saa varmt, naar de vide, at det ingen Betydning har længere. Det, jeg er imod, er, at en gammel Bestemmelse, en gammel Forret, som er given for enkelte Egne og under ganske andre Forhold end dem, vi nu leve under, og som ikke passer længere, vedbliver, og det af den Grund, at saadanne enkelte Privilegier, som ikke længere ere tidsvarende, vække Misnøje og det berettigede Misnøje. Kan det ærede Medlem lade Udvaldterne gaa omkring i Genhold til Forordningen af 1845 og den nye Næringslov, skal jeg ikke have det Mindste derimod; thi saa kunne andre Folk jo gaa omkring paa samme Maade i andre Egne. Men han skal ikke gjøre gjældende, at man fra Mindretallets Side vil den almindelige Næringsfrihed tillivs. Nei, det, man vil, er, at man vil enkelte forældede Privilegier tillivs. Jeg skal altsaa paa Udvalgets Begne anbefale Indstilling Nr. 2 og paa mine egne Begne som Mindretal Indstillingen Nr. 3. — Efter de Udtalelser, som den høitærede Minister fremkom med i Anledning af det af det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Busk) udenfor Betænkningen stillede Forslag, skal jeg ogsaa anbefale at stemme for det.

Th. Nielsen: Jeg skal gjøre den korte Bemærkning til den ærede Ordfører, at den høitærede Indenrigsminister saa er i samme Bidsfarelse som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) og jeg. De unge Karle ville fremdeles blive ved at kunne gaa omkring og det endda, selv om man nok saa meget op hæver Reskriptet af 1741. Jeg holder mig til Andragendet, det er Andragendet, som foreslaas henvist, det er ikke de ærede Herrer's Tanker, men Andragendet, der efter Indstillingen skal henvises, og i det siges det udtrykkelig, at det er denne Omløben, som Handelsforeningerne ere utilfredse med og ville have afskaffet, og derfor sagde den høitærede Indenrigsminister med Rette, at det vilde Andragerne jo ikke naae, selv om man op hævede dette Reskript. At det er saaledes, som jeg her har sagt, bevises ogsaa ved andre Andra-

gender, der ligge for. De ville dog faae Omløben med andre Ting, f. Ex. med Markfrø. Komme vi til den Indskrænkning her, vil dermed den første Forpost for Næringsfriheden være falden, og man vil da gaa videre og videre, og ikke standse, men vedblive med sine Forsøg paa at indskrænke den frie Handel; det ligger klart for af de Andragender, der alt foreligge her. Jeg vil derfor haabe, at dette Forslag idag vil blive forkastet, hvilken Mening man saa ellers kan være af med Gensyn til Næringsloven.

Suel: Derfom det forholder sig saaledes, som den sidste ærede Taler sagde, at det, som Hammerum Herreds Beboere have Privilegium paa, falder sammen med, hvad den almindelige Næringslovgivning tilfuger, er der jo ingen Grund til længere at opretholde dette Privilegium. Saa kan det ingen Skade gjøre, at det bortfalder, og Andragerne have forjaavidt fuldkommen Ret. Jeg tvivler nu imidlertid om, at det ærede Medlems Mening er rigtig; thi saa var der ingen Grund for Herredsfogden i Hammerum Herred til at udstede — jeg tror han har løbende over 500 — Bevillinger for Diebliffet; thi dersom de Baa-gjældende have Ret til at drive denne Næring i Genhold til Næringsloven, behøve de jo slet ingen Bevilling. Iøvrigt tror jeg, at Anker over dette Forhold mere ere rettede imod Misbrug end imod den rette Brug af Bevillingerne. Naar det ærede Medlem omtalte, at man skulde støtte Husfliden og derfor lade dette Privilegium bestaa, saa tror jeg dog, at man nok kunde faae konstateret, at disse Handlende meget ofte i Birteligheden gaa omkring med Varer, der bære engelsk Fabrikmærke; om de ogsaa kjøre omkring, saaledes som det siges i Andragendet, med Læs af Kolonialvarer, skal jeg lade være usagt, men imidlertid er det paa ingen mulig Maade blevet modsagt eller modbevist her i Thinget, at Saadant sker. (Th. Nielsen: Det er blevet modsagt!). Naa, det er muligt. Derfom de ærede Herrer's Udgangspunkt er rigtig, at alle Folk i hele Riget have Lov til at drive den samme Handel som Hammerum Herreds Beboere efter Reskriptet af 1741, saa ser jeg slet ingen Grund for de Herrer til længere at holde paa dette Privilegium, men man kan saa uden Skade lade Privilegiet falde bort, som Andragenderne have villet, og som Mindretallets Indstilling gaar ud paa.

N. Nielsen: Jeg har ikke nogen Anledning til at fremkomme med nogen længere Udtalelse om denne Sag. Andre have jo gjort det saa godt, at jeg ikke behøver det, og jeg er glad derved; det kunde jo let se ud, som jeg var Part i Sagen, hvis jeg optraadte for stærkt paa det meget omtalte Reskripts Begne. Hvad der navnlig foranledigede mig til at begjære Ordet, var en Ytring fra det ærede Medlem for Thisted